

Izgubljena pota je hodila „narodna stranka“. Poginila bode na neznajčnosti, nedoslednosti svojih vodj, — izgubila se bode v labirintu svojih lastnih nasprotij... Stranke ustanovljati, to je pač lahka reč, ali stranke vzdrževati, močne napraviti, to je težko. In naprej mrtva je že vsaka stranka, ki ne temelji v ljudstvu samemu! To pa se ne more o „narodni stranki“ reči. To se ne more reči o „stranki“, ki jo je ustanovil kranjski listič „Korošec“. Kakor stare prvaške stranke, ostali sta te dve stranki enaki v nazadnjaštvu. Edino to delo sta izvršili, da sta nadomestili politikujočega farja s politikujočim prvaškim advokatom.

Mi smo s tem zadovoljni! Trumoma prihajajo nekdanji pristaji „narodne stranke“ k nam nazaj... Mi pa delamo naprej, — vsak naš šod je velik uspeh, vsaka naša številka se čita z veseljem, v občinah in okrajnih zastopih zmagujemo, — bodočnost je naša!

Kajti edino mi smo ljudska, kmetška stranka. Zato pa prijatelji, naprej v delu za kmetako stvar!

Politični pregled.

Dveletna vojaška služba. V vojnem ministertvu so se te dni predela za vpeljavo 2 letne vojaške službe izgotovila. Vojna uprava je za vpeljavo 2 letne službe. Treba je torej le še spoznavljanja z Ogrji. Da bi se to prepotrebno uredilo le kmalu uresničilo!

Nemirni Balkan. Na Balkanu še vedno vre. Pri vsaki priliki se godijo borbe roparskih skupin, Grki, Bulgari, Sibi se ubijajo, da je kar veselje... L. 1905 se je vršilo v sandžaku Ūskub 22 takih bojev; ubitih je bilo 72 bulgarskih in 76 arbskih ustašev: orožniki in vojaki pa so imeli 27 mrtvih ter 39 ranjenih. Umorov se je zgodilo 440, izgubilo se je 41 oseb. — Leta 1906 se je vršilo 16 bojev, v katerih je bilo ubitih 37 bulgarskih in 37 arbskih „komitačev“ ter 17 vojakov. Umorov je bilo 219 izgubilo ali odpeljalo se je 61 oseb. — L. 1907 se je vršilo 24 bojev (3 s turškimi bandami), ubitih je bilo 116 bulgarskih in 14 arbskih ustašev ter 3 vojakov. Umorov se je zgodilo to leto 364, odpeljalo se je pa 90 oseb. Tako se vrši krvava igra naprej. In s takimi morilci naj bi se po vzoru prvaških panslavistov združili...

Dopisi.

Sv. Peter nad Medvedovim selom. Dragi „Štajerci“! Vse že udriha in lomata po Tebi; zdaj kak farček iz prižnice, drugič kakšni farški podrepnik proti sosedu. Oj žalost! Gotovo bode sedaj po Tebi, kajti obhajala se je že devetdnevica, v kateri so klicali vse svetnike na pomoč, da bi Tebe, dragi „Štajerci“ odpravili iz fare in da bi g. Gomilšek ne bili več tiskani v „Štajercu“. Klančica mamka je tako dobrodelna dušica, da je naprosila Klasinčevega Francčka, da je opravljal to pobožnost. Za pla-

čilo pa je dobil kupico žganja in eno flašo vina. Toda šnapsek ni bilo dobro plačilo! Že ko je prikal opravljal v cerkvi pobožne molitve, ni znal moliti očenaša, da ga je moral stari g. župnik (ki je v pokoju) opozoriti, naj bo tih in se naj prej nauči očenaša! Upamo toraj, dragi „Štajerci“, da te molitve ne bodo dosti dosegle in slavno ime Gomilškovo še bo vedno z veseljem natisnjeno v „Štajercu“... (O p. u. r. Kletve nas niso premagale, še manj pa nas bodo take neumnosti. Oslovski glas ne gre v nebesa! Sicer pa vemo veliko o Gomilšku in v kratkem se natančneje pomenimo s tem možem. Tudi njegova preteklost pride na dan!)

Iz sv. Lovrenca nad Mariborom. Odkar smo tukaj dobili novega cerkvenika, so se tukajšnje cerkvene razmere čisto predrugačile; on hoče neki imeti večjo plačo, ker ima najbrž on tudi tisto nenasitljivo farško malho, ktera ni nikdar polna. Na starega leta dan se tukaj po dražbi cerkveni stoli prodajajo, kakor kakšna stara šara, kar se pred nekaj leti tukaj ni godilo in ljudje pridejo zavoljo tega v strašno sovraštvo med seboj, da nekateri potem ne gre nikdar več v cerkev, in ne more dahovnikov nikdar več videti! Mi pa radi skrbimo za cerkev in nje olupšavo in kadar bode treba, druge stole kupiti, bomo to tudi storili; zato mislimo, naj bi se stoli prodajali kakor popred, in naj se ne jemljejo posestnikom in prodajajo drugim, ker v cerkvi se to ne spodobi; drugače padejo na vas, cerkveni predstojniki, besede Jezusove, katere je dejal judom, ki so v templu prodajali in kupovali in menjevali denar: Moja hiša je hiša molitve, vi ste jo pa storili jamo razbojnikov, in je vzel bič in jih je izgnal iz templja. Mislimo tudi, da le posestniki in davkoplačilci vzdržujejo vse uradnike, (med katerimi so tudi mešniki) in tudi cerkvena plačila padejo na nas, zatoraj pa mislimo, da imamo tudi nekaj pravice, akoravno smo v tem oziru od strani duhovnikov prezirani, kakor se je to na starega leta zgodilo.

Iz Slovenskih Goric. Poročamo Ti, dragi „Štajerci“, nekaj od Sv. Bolfenka v Slov. Gor., ker Ti pobožni Bolfenčani nočejo. S skrbjo in žalostjo smete gledati v bodočnost, ker se vaša mladna dan za dnem bolj pobjužuje, odkar je služboval pri Vas oskrnjevalec šolaric in nečistnik v talarju, župnik Ilesič in odkar se pušitate od bišečkega paša Lubeca, strastnega klekcalca in največjega modrijana (?) v fari za nos voditi ter ga pri vsakem, četudi zlobnem dejanju podpirate ter zvesto po njegovih naukih živite, čeravno vam same neumnosti svetuje. Komaj ste se Ilesiča znebili, pa vam je c. kr. šk. ordinarijat namesto boljšega poslal začasno zopet slabega duhovnika gosp. patra, o katerem se tudi razno govori, in mu sedaj „lepa“ Iliščeva Anika. Tankoslava v farofu streže... Ljudje in celo šolarji pri vas tudi splošno govorijo o zelo slabih razmerah v šoli, ker se klerikalni učitelji in učiteljica baje preveč rada imata. Zgoraj si pač mislijo, da je za vas Bolfenčane vse dobro! Da bode pri vas sčasoma hujše kakor v Sodomi in Gomori, se imate zahvaliti farškim podrepnikom,

Lubecu, svetohlinaki Vrbanovi Liziki, Svarcom, in drugim, ki svinjarije zagovarjajo, poštenjakopa po krivice preganjajo ob kruh in jih hočejo ob imetje spraviti ter jim celo smrtjo grozijo. Po vaši fari — in že tud v sosednih župnijah — krožijo grozila in nesramna pisma, v katerih se različne župniku naprotne osebe na najpodlejši način napada. One verne Bolfenčane ki bi na župnikovo povelje za kupico vina krivo prisegali, pa vprašamo, ali si bodejo upali pred Boga stopiti? Ali vas ni vest ne peče da s tem marškaterega v nesrečo in ob stotake spravite? Ni dovolj, da je Ilesič vaše otroke duševno uničil, temveč še vas je pošteno odiral. Brihtnega Balazhovega Lojzeka je tako zaslepil in mu popolnoma pamet zmešal, da je v svoji terjicjalnosti cziroma verski blaznosti vedno mislil, da bode le tedaj izveličan, če skora vse svoje poljske pridelke kakor: krmo, rep, krompir itd. v farof šenka in zvoci in kterih sam nima, nalašč za to od drugih izposodi, njegova lastna živina pa je morala že v sredi zime, ko še zunaj nič ne raste, stradati ter sploh tarja, njegovo Aniko Tankoslavo in organista Plohna na sprehod — fura (vozi) namesto da bi doma delal, je pogostoma na južine vabi, delavcem pa slabo hrano daje in si kot „pobožen“ Lojzek iz „Posojilnice“ denar vzame za novi križ v svrhu, da so ga farovski le hvalili, za hrbtno pa mu fige kazali. Ako bi še Ilesič dolgo pri vas služboval, bi ta nekdaž premožen kmet, ki je po stariših posestvo in lesove v dobrem stanu prevzel, kmalo na boben prišel in tako edino hčerko na beraško palico spravil, če mu ne bi občina ali žlahta kuratorja preskrbela. Župnik je tudi dobro vedel, da ima vdani mu „katoliški“ mladenič Janez Slaček precej deščine, zatoraj ga je nagovarjal, naj se izuči za organista, čeravno nima ni posluha, ne glave za to in se ruzume na orglje kakor zajec na boben, za hrbtno pa se iz njega norčeval. Res si je brihtni Anzek v ta namen 2 obrabljena klavirja, harmonij, kolo kupil in se večkrat v tednu v Ptnj k mestnim organistoma peljal in po zahtevanju župnika moral domačemu organistu Plohnju nekaj plačevati, ki je en čas namesto njega orgljal. Ker njegovi učitelji, prepričani, da je ves trud zastoj, niso mogli čudežev delati in mu „s trahatorom“ modrosti v glavo vlivati, je ta brihten Anzek v celjsko orgljarsko šolo vstopil, misleč, da so tamošnji učitelji bolj kunstni. Namesti pameti kupil si je le-to, da lahko svojo dedščino brez skribi zapravlja, pa še bode nekdaž bridko žaloval po izgubljenih stotakah — in župnika preklinjal, a žalibog prepreno! Nič boljše se ni godilo vam ostalim faranom. Ne samo, da ste morali župniku vsa cerkvena opravila pošteno plačati in mu vse sorte zbirc: krmo, slamo, zrnje, meso, klobase, olje, jajca itd., dajati, ampak se je ob priliki velikonočnega izpraševanja za vsako malenkost, na primer za popravljjanje in farbanje turnske strehe, par potrtih cerkvenih šajb, popravljjanje mrtvašnice ter nova vrata in križen pot za kapelico pobiral, cerkvene peneze pa šparal. Prodajali so se cerkveni stoli in se pobiralo ob nedeljah in praznikih za papeža, afrikance, misijone, razne bratovščine — pa

pomaga se z nogami in se dvigni na skalo. Prijela se je z obupanimi močmi in podarila ranjenemu levicu. Toni je vzdihnil od bolečin, prijel roko in tako sta prišla na skalo. Brez zavesten je ležal Toni pod smrečico. Rozika pa je slekla površno obleko in mu jo položila pod ranjeno ramo.

Vedno še je voda naraščala. Mali potok je bil podoben reki. Cela drevesa je vlekla voda seboj in kakor miza velike skale so se valile v nje. Celo kos gozdne zemlje s še stoječim drevjem je priplaval v valovju. Ta zemlja vzame pot proti jelenovi skali, ki se stresne ob sunku. In vedno nove skale prihajajo v vodi.

Roziki pride na misel: ali je prišel dan, o katerem je tuji mož prorokoval, na katerem potujejo gore in pokopljajo sovraštvo? Da bi la le ne pokopale tudi ljubezen!

Ali časa za premišljavati ni bilo. Le še par čevljev pod jelenovo skalo je stala voda. Mlada smreka prihaja in obvesi na skali. Ako ostanje tu, potem obvesi še drugo drevje, narasli bodejo, voda jih vzdigne in vrgli ju bodo v valove. Zdaj prične Rozika delati, prime za vejo in vleče in zdaj odplava smreka. Hvala Bogu! Vsa potna in utrujena pade Rozi na kolena in skleni roke. Nebeški Bog, kaj naj še pride!

Ali vihar ne divja več tako močno. Le posamezno gromenje se še čuje. Noč prihaja in skale ne moreta zapustiti. Zdaj začuje tih glas: »Roziki! — Kaj bočeš, Toni?« Vsa ljubezen je ležala v teh besedah. — »Ali ne moreva domu?« — »Danes ne, Toni, ali jutri. Ali te hudo boli?« — Toni prosi: »Eno kapljico vode.« —

Toliko vode naokoli, ali za piti ne. Ali na jelenovi skali raste par kislic. Te je dala Tonitu v usta. Malo ga že okrepča. Potem se vsede Rozi k njemu in se nasloni na smreko. Toni nasloni ranjeno ramo in glavo na njene prsi, ona položi roko okoli njega in tako sedita, ter počasi se jima zaprejo oči.

Noč pa položi svoj črni plašč čez poškodovano pokrajino; zadnji obvali so begali proti vzhodu in luna se je prikazala. Kakor hitro je potok v nevihti narasel, tako hitro so otekale tudi vode.

Proti polnoči so prihajale luči skozi gozd proti grabnu. To je bil Požurnik z dvema hlapcom ter nekaj možmi iz Rdečegozda. Proti opoldnevju je prinesel stari Štefan novico v vas, da je Zagorjan znorel. In šli so na planino. Ko je nevihta pričela, so dospeli na planino in izvedeli, da sta odšla Toni in Rozika že proti domu. Skrbni Požurnik je hotel vkljub nevihti takoj nazaj. Ali može mu tega niso pustili. Sele ko je nevihta ponehala, so šli in iskali. Vedno so vpili skozi gozd: »Hoo! Toni!« Ali odgovora ni bilo. Ko so prišli do Samskegrabna in opazili uničenje, obstalo je Požurniku srce. Tukaj se nista mogla rešiti, gotovo ležita pod skalami! Tudi močje so se pogledali; a končno je eden rekel: »Tukaj sta pač morala videti, da je nevarnost. Gotovo sta v gozdu.« In korakali so v gozdu poleg grabna ter neprehoma vpili: »Hoo! Toni, Rozi!«

Tonita so zbudile bolečine, ko začuje klic: »Hoo! Toni! Rozi!« To je bil očetov glas. »Hoo, — tu sem!« je zavpil Toni z zadnjimi močmi. Rozika se je vzdrnila.

»Iščejo nas,« je rekel Toni veselo. Združila sta glasove. »Kje pa ste?« je zaklical nekdo. — »Tukaj na jelenovi skali!« — Pol ure pozneje so vzdignile krepke roke Tonita in Roziko iz skale. Ali pot do doma je bila pretežna. Zato so se ostavili pri tišlerjevi koči. Stara slepa Agata je sklenila roke, ko je čula, kaj se je zgodilo in rekla: »Torej se je le staro prorokovanje zgodilo: kadar prične Samskagora potovati, poneha v Rdečemgozdu sovraštvo. Požurnik, ali imaš zdaj dosti?« — »Za-me je bilo že davno dosti. Upam, da bode mladina popravila kar sta očeta zagrešila.«

Drugi dan sta prišla dva orožnika po Zagorjana. Ali mesto v ječo, odpeljata sta ga v norišnico; od tam so ga nesli čez pol leta na pokopališče.

Eno leto potem so pokali v Rdečemgozdu možnarji. Toni je peljal Roziko k oltarju. Zagorjanovo posestvo se je prodalo in stara Zagorjanka se je preselila k hčerki. Tam se je pričela nekaj, kar preje ni znala: smehljati se jo pa je vzel žalostni konec. Ker so našli puško, ki jo je posodil Zagorjanu, je bilo dokazano, da je sodeloval pri zločinu. Zato je sedel tri četrta leta v ječi. Ko je prišel iz ječe, je vse prodal. Potem je šel v mesto in stopil v službo v neki fabriki. Ker je bil vedno pijan, dobil ga je jermen in napravil njegovemu življenju konec. Veličastno zre še Samskagora v dolino. Stoten neviht še lahko pride, predno izginejo njene skale; — po nosno stoji nad sovraštvom in ljubeznijo...

Konec.

V nedeljo, 9. svečana shod v gostilni pri g. Visounigu v Zavrču.